

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci navrhovateľky **Ing. R. W. bytom S.**, proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni, ústrediu v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. marca 2012, č. k. 9Sd 70/2011-20, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 28. marca 2012, č. k. 9Sd 70/2011-20, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. X. zo dňa 6. septembra 2011, ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1, § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku od 15. júna 2011 s odôvodnením, že navrhovateľka dňom 16. októbra 2008 splnila vekovú hranicu pre nárok na starobný dôchodok a preto jej nie je možné priznať invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovateľka, ktorá je poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku a požiadala o zvýšenie invalidného dôchodku, bola podľa záveru posudku posudkového lekára pobočky Sociálnej poisťovne Bratislava zo dňa 29. júla 2011 uznaná od 15. júna 2011 invalidnou podľa § 29 ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) a aj podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 %. Krajský súd považoval za nesporné, že navrhovateľke naďalej trvá nárok na čiastočný invalidný dôchodok podľa § 37 zákona č. 100/1988 Zb., ktorý sa v zmysle ustanovenia § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. považuje po 31. decembri 2003 za invalidný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z. Nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. od 15. júna 2011 však navrhovateľke nevznikol, lebo navrhovateľka dňom 16. októbra 2008 splnila podmienky nároku na starobný dôchodok. Krajský súd považoval rozhodnutie odporkyne za súladné so zákonom.

Rozsudok krajského súdu napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním. Namietala, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukazovala na skutočnosť, že je uznaná za invalidnú s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75%. Je teda už plne invalidná a odporkyňa jej má prepočítať jej čiastočný invalidný dôchodok na plný invalidný dôchodok a potom posúdiť, ktorý bude vyšší. Podľa jej názoru sa deň vzniku jej invalidity viaže k rozhodnutiu odporkyne z 28. januára 1993, kedy jej bol priznaný invalidný dôchodok podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb. a k tomuto dňu podmienky nároku na starobný dôchodok nesplnila. Nedošlo u nej k vzniku invalidity, ale len k zmene invalidity a nemá sa aplikovať ustanovenie § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., ale vychádzať z ustanovenia § 71 ods. 10 tohto zákona. Taktiež by sa malo aplikovať ustanovenie § 263b odsek 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a ustanovenie § 55 zákona č. 100/1988 Zb. o nároku na výplatu viacerých dôchodkov. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa nepovažovala dôvody uvedené v odvolaní navrhovateľky za opodstatnené a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Z dávkových spisov odporkyne vyplýva, že navrhovateľke bol od 20.decembra 1992 priznaný invalidný dôchodok podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb., ktorý jej bol od 24. novembra 1993 odňatý a od uvedeného dňa jej bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok podľa § 37 zákona č. 100/1988 Zb.

Čiastočný invalidný dôchodok sa podľa § 263 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. od 1. januára 2004 iba považuje za invalidný dôchodok podľa zákona č.461/2003 Z.z., naďalej však ide o čiastočný invalidný dôchodok.

Navrhovateľka žiadosťou z 15. júna 2011 požiadala navrhovateľka „o opätovné posúdenie zdravotného stavu a uznanie invalidity/invalidného dôchodku“. V konaní o tejto žiadosti bola uznaná invalidnou od 15. júna 2011 tak podľa § 29 zákona č.100/1988 Zb. ako aj podľa § 71 zákona č.461/2003 Z.z. pre viac ako 70 %-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Dátum vzniku tejto „plnej“ invalidity nebol medzi účastníkmi sporný.

Podľa § 70 ods.1 zákona poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 65 ods. 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení žene, ktorá vychovala tri deti alebo štyri deti a v období od 1. januára 2004 do 31.decembra 2013 dovŕšila vek 54 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 54 rokov sa pripočíta v roku 2006 dvadsaťsedem kalendárnych mesiacov.

Dôchodkový vek, určený podľa § 65 ods.5 písm. c) zákona č.461/2003 Z.z. navrhovateľka vzhľadom na výchovu troch detí dovŕšila dňom 16.októbra 2008. Z dávkového

spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľka k uvedenému dňu splnila aj podmienku získania aspoň 15 rokov dôchodkového poistenia (zamestnania).

O starobný dôchodok navrhovateľka doteraz nepožiadala. Jej námietka, že odporkyňa ju mala upozorniť na to, že dovŕšila dôchodkový vek, nie je dôvodná, keďže taká povinnosť odporkyne nevyplýva zo žiadneho ustanovenia zákona.

Nedôvodná bola aj námietka navrhovateľky, že dňom vzniku jej invalidity je deň, kedy jej bol po prvýkrát priznaný invalidný dôchodok podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb. a že k tomuto dňu podmienky nároku na starobný dôchodok nespĺnila. Takáto námietka nemá oporu v zákone. Invalidný dôchodok, priznaný od 20. decembra 1992 podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb., bol navrhovateľke odňatý od 24. novembra 1993 z dôvodu zmeny invalidity na iba čiastočnú invaliditu.

Za nedôvodnú považoval odvolací súd aj námietku navrhovateľky, že odporkyňa mala vychádzať z ustanovenia § 71 ods. 10 zákona č. 461/2003 Z. z. Uvedené ustanovenie sa totiž vzťahuje na prípady, kedy pri kontrolnej lekárskej prehliadke posudkový lekár predpokladá zhoršenie zdravotného stavu a preto určí ďalší termín kontrolnej lekárskej prehliadky. V zmysle § 153 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z. z. sa však trvanie invalidity nepreskúmava, ak pri kontrolnej lekárskej prehliadke nebola určená lehota jej ďalšieho uskutočnenia. Pri kontrolnej lekárskej prehliadke dňa 22. augusta 2008 ďalšia kontrolná lekárska prehliadka navrhovateľky nebola určená.

Trvanie invalidity navrhovateľky bolo posúdené podľa § 263 ods. 2 dňa 16. júla 2004 so záverom, že je naďalej invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % a preto jej bol naďalej vyplácaný čiastočný invalidný dôchodok. V súlade s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. PL.ÚS 25/05-51 zo dňa 7.6.2006 uverejnenom v Zbierke zákonov pod č. 460/2006 Z. z. dňa 19. júla 2006 bola navrhovateľka dňa 22. augusta 2008 posúdená podľa § 263a ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a bola uznaná naďalej za čiastočne invalidnú podľa § 37 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb., na základe čoho odporkyňa rozhodnutím z 11. septembra 2008 rozhodla, že navrhovateľke naďalej trvá nárok na čiastočný invalidný dôchodok podľa § 37 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb.

Z uvedeného dôvodu bola preto nedôvodná aj požiadavka navrhovateľky, aby odporkyňa postupovala podľa § 263b ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., keďže uvedené

ustanovenie sa týka iba prípadov, v ktorých v období od 1. januára 2004 do 30. septembra 2006 trvanie invalidity nebolo preskúmané podľa § 263 ods.2 zákona č.461/2003 Z.z.

Navrhovateľka dovŕšila dôchodkový vek dňom 16. októbra 2008. Už pri priznaní invalidného dôchodku mala zhodnotených viac ako 24 rokov zamestnania (dôchodkového poistenia). Aj odvolací súd mal preto za preukázané, že navrhovateľka splnila podmienky nároku na starobný dôchodok už pred vznikom opätovnej plnej invalidity a preto podľa § 70 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. a z toho dôvodu k 15.06.2011 nespĺňa podmienky nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za súladné so zákonom a preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni žiadne trovy nevznikli.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že navrhovateľka má možnosť požiadať o starobný dôchodok, a to i spätne.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. júna 2013

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová